

Awangarda kameralnie

Antoni Starczewski (1924-2000). Kompozycje graficzne" - wystawa w ramach projektu "Współobecność. Artyści awangardowi w kręgu Władysława Strzemińskiego"

W ramach Roku Awangardy Miejska Galeria Sztuki od sierpnia do grudnia 2017 roku organizuje kameralne wystawy czterech wybitnych łódzkich artystów:

Antoni Starczewski (1924-2000). Kompozycje graficzne

Stefan Wegner (1901-1965). Obrazy i projekty z lat 50. XX w.

Stefan Krygier (1923-1997). Symultanizm form

Karol Hiller (1891-1939). Kompozycje heliograficzne i grafika projektowa

Według badań Zenobii Karnickiej, wieloletniej kustosz Muzeum Sztuki w Łodzi, wzmiankowanych w katalogu „Porażeni słońcem. W kręgu Strzemińskiego”, do postaci najbliższej z Nim związanych należeli: Stefan Wegner, Roman Modzelewski, Stanisław Fijałkowski, Stefan Krygier, Antoni Starczewski, Lech Kunka, Mieczysław Szadkowski, Lena Kowalewicz, Bolesław Utkin, Bolesław Hochlinger, Aleksander Kromer.

W prezentowanym od sierpnia do grudnia 2017 cyklu czterech ekspozycji indywidualnych staramy się budować świadomość, jak w twórczości Antoniego Starczewskiego, Karola Hillera, Stefana Wegnera i Stefana Krygiera dokonania w zakresie tzw. „sztuki czystej” przenikały się i łączyły z działalnością w zakresie sztuki użytkowej. Dobrym przykładem takiej postawy jest Antoni Starczewski, uczeń Władysława Strzemińskiego, który na gruncie teorii unizmu zbudował swoją własną koncepcję sztuki. Starczewski był artystą wszechstronnie utalentowanym, we wszystkich dyscyplinach, jakimi się fascynował, osiągał sukcesy artystyczne, zdobywając nagrody na wystawach konkursowych ceramiki artystycznej, tkaniny artystycznej, rzeźby, grafiki w Polsce i zagranicą. Wykorzystywał różne formy przekazu, posługiwał się splotem tkackim, pismem, formami ceramicznymi, a także dźwiękiem. W 1963 roku zdecydował się na operowanie elementami o ustalonym module, początkowo był to alfabet elementów rzeźbiarskich. W 1965 roku ideę dokładania elementów przeniósł na inne dziedziny aktywności, rozwijając swoje zainteresowania w poszukiwaniu własnego alfabetu, modułu, w którym stosował punkty, przecinki, litery, powtarzający się kształt listka dębowego, motywy owoców i jarzyn.

Do jego najważniejszych realizacji w przestrzeniach publicznych należy monumentalna płaskorzeźba Układ na dwie ręce, składająca się ze 160 elementów fajansowych o wymiarze 320 x 240 cm, umieszczona w roku 1960 w holu Biblioteki Uniwersytetu Łódzkiego. Ponadto dwie ściany ceramiczne w foyer Teatru im. Stefana Jaracza z lat 1967-70, a także płaskorzeźba w holu kąpieliska „Fala” w Parku na Zdrowiu z 1976 roku. Każda z tych kompozycji była montowana z udziałem autora, który zabiegał o jak najlepsze wydobycie jej formy i rytmu przez optymalne oświetlenie.

Wystawa Antoniego Starczewskiego w Galerii Re:Medium ma charakter kameralny i składa się z reliefu, trzech rysunków i kompozycji graficznych z kolekcji Miejskiej Galerii Sztuki w Łodzi. Wszystkie obiekty są świadectwem rozpoznawalnego stylu kompozycji Starczewskiego, gdzie powtarzalność modułu litery, znaku, liścia w linearnych układach tworzy rysunek czy grafikę, pulsującą rytmem i kontemplacyjnym układem elementów.

Elżbieta Fuchs, fragmenty tekstu do katalogu wystawy Antoniego Starczewskiego

